

Myndighetsövervakning gällande explosiva varor och något om tillstånd och anmälningar m.m. i anslutning till användning av explosiva varor

Bestämmelser om explosiva varor grundar sig på landskapslagen och landskapsförordningen om tillämpning i landskapet Åland av riks författningar om explosionsfarliga ämnen och kemikalier (ÅFS 61/95 och 5/96 jämte ändringar) i vilka anges att olika riks författningar skall tillämpas i landskapet.

De viktigaste av dessa är:

- lagen om explosionsfarliga ämnen (FFS 263/53)
- förordningen om explosiva varor (FFS/473/93)
- förordningen om ammoniumnitrat (FFS 171/84)
- Handels- och industriministeriets beslut om explosiva varor (FFS 130/80)
- Handels- och industriministeriets beslut om ammoniumnitrat (FFS 172/84)

A. Övervakande myndigheter

1. Till de delar det gäller den övervakning som grundar sig på lagstiftningen om explosionsfarliga ämnen gäller följande:
Landskapsregeringen handhar det högsta övervaknings- och förvaltningsansvaret, utfärdar olika tillstånd, besiktigar tillverkningsanläggningar och permanenta upplag för explosiva varor. Ålands polismyndighet övervaktar användningen av explosiva varor samt ger handräckning åt andra myndigheter.
Kommunens brandchef besiktigar butiksupplag samt utför brandsyn av lager och andra anläggningar samt behandlar anmälningar om handel med och användning av fyrverkeripjäser.
2. Till de delar det gäller övervakning som grundar sig på arbetarskyddslagstiftningen handhas denna av arbetarskyddsmyndigheterna.

B. Tillstånd och anmälningar erfordras i följande fall:

1. Tillverkning av sprängämne. Tillstånd av landskapsregeringen. Stadganden finns i 3 kap. förordningen om explosiva varor.
2. Handel med explosiva varor (inte fyrverkeripjäser). Tillstånd av landskapsregeringen. 5 kap. förordning om explosiva varor.
3. Upplagring av explosiva varor och ammoniumnitrat. Tillstånd av landskapsregeringen. 6 kap. förordningen om explosiva varor och 3 kap. förordningen om ammoniumnitrat.
4. Användning av explosiva varor. För utförande av sprängningsarbete skall anmälan göras till Ålands polismyndighet. 76 § förordningen om explosiva varor.
5. Överföring (inköp) av explosiva varor. Överföringsintyg erfordras för inköp av sprängämnen. Utfärdas av landskapsregeringen. Intyg ges endast till personer med laddarbehörighet och till företag som har sådan person i sin tjänst. 4a kap. förordningen om explosiva varor.

6. Försäljning av fyrverkeripjäser. Anmälan skall göras till kommunens brandchef. 40 § förordningen om explosiva varor.

C. Övrigt

1. Förvaring av explosiva varor. Mindre mängder sprängämnen kan på vissa villkor få förvaras utan tillstånd eller anmälan. T.ex. kan högst 5 kg sprängämne få förvaras i låst utrymme på ett avstånd om minst 10 meter från bebodd byggnad och 5 meter från allmän väg och annars rå. 7 kap. förordningen om explosiva varor.
På arbetsplats får, på vissa villkor, förvaras upp till 60 kg explosiva varor. 19 § statsrådets beslut om ordningsregler för sprängnings- och brytningsarbete.
2. Användning av AN-olja är inte tillåten inom 200 meter från bebodd byggnad eller plats där människor uppehåller sig. 2 och 16 §§ statsrådets beslut om ordningsregler för sprängnings - och brytningsarbete.
3. Import av explosiv vara. För import från stater som tillhör EU behövs inget importtillstånd. För import från andra länder erfordras tillstånd av Säkerhetsteknikcentralen. 37 och 37a §§ förordningen om explosiva varor.
4. Tillstånd för handel med skjutvapen och ammunition söks hos länsstyrelsen.